

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11969-05-24 אביטן נ' בן-צבי

לפני כבוד השופטת מירית פורר

ליאור אביטן

תובע

נגד

אברהם בן צבי

נתבע

החלטה

1. לפניי מספר בקשות לסילוק התביעה על הסף שהגיש התובע. עניין התובענה בפרסומים שונים ברשתות החברתיות הנוגעים לתפקוד מחלקת הביטחון במועצה המקומית אפרת, שבה משמש התובע כמנהל אגף או מחלקת הביטחון.
2. התבע עתר לסילוק התביעה על הסף בטענה שהסמכות עניינית הנתונה לבית הדין לעבודה; היות ההליך תביעת השתקה המהווה שימוש לרעה בהליכי משפט ומשכך ביקש להורות לתובע להפקיד ערובה משמעותית; והיעדר עילת תביעה מחמת אי-זיהוי התובע בפרסומים. מנגד, התובע עתר לדחיית הבקשות במלואן, תוך חיוב הנתבע בהוצאות משפט כבדות. הנתבע הודיע כי אינו עומד בשלב זה על הפעלת המנגנון הדיוני לפי סעיף 7 לפקודת הנזיקין בעניין חסינות עובד ציבור, תוך שמירה על זכויותיו וטענותיו המהותיות בעניין זה להמשך ההליך.

10 טענות הצדדים בעניין הסמכות העניינית

3. הנתבע טוען כי לבית משפט השלום אין סמכות עניינית לדון בתובענה, שכן הסמכות הייחודית מסורה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים מכוח סעיף 24(א)(1)(ד) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969. לטענתו, מתקיימים כל תנאי הסעיף שכן התובע הוא עובד המועצה, הנתבע כיהן כחבר מועצה המהווה "נושא משרה אצל", ועילת התביעה היא עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, אשר במרכזו מקום העבודה ותפקוד התובע בו. בתשובתו, הדגיש הנתבע כי התובע נמנע מלהתמודד עם לשון הסעיף ועם הגדרת "נושא משרה" שבו.
4. מנגד, התובע טוען, כי יש לדחות את הטענה להעדר סמכות עניינית כי לא מתקיימים יחסי עובד ומעסיק בין הצדדים, וחבר מועצה אינו נחשב למעסיק של עובדי המועצה או לבעל מרות כלפיהם. התובע טוען שהגיש את התביעה כאדם פרטי להגנה על שמו הטוב ואין להרחיב את סמכות בית הדין לעבודה לכל גורם הקשור ברשות המקומית. לטענתו, דין הבקשה להידחות כי מרכז הכובד אינו מצוי ביחסי העבודה הישירים שבין עובד למעסיקו.

22 טענות הצדדים בעניין תביעת השתקה ושימוש לרעה בהליכי משפט

5. הנתבע עתר למחיקת התובענה על הסף לפי תקנות 4, 5, 41(א)(2) ו-42 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, בטענה שמדובר בתביעת השתקה קלאסית ושימוש לרעה בהליכי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11969-05-24 אביטן נ' בן-צבי

משפט. הנתבע מפנה להלכה הפסוקה (רע"א 1954/24 וקנין נ' קיבוץ ניר זוד, מיום 7.1.2025) ומצביע על קיומם של סימני ההיכר שנקבעו בה, ובכללם פרסום בעניין ציבורי מובהק, סכום תביעה מופרז של 280,000 ש"ח ללא הוכחת נזק, ועילה גבולית וקלושה. לטענת הנתבע, התביעה הוגשה כחלק ממסע נקמנות פוליטי אישי נגדו של ראש המועצה לשעבר ואנשיו, ומטרתה לייצר "אפקט מצנן" ולהרתיע מלהביע ביקורת מקובלת.

6. התובע דוחה מכל וכל את הטענה כי מדובר בתביעת השתקה ומבהיר כי עילת התביעה חזקה ומבוססת על האשמות פליליות חמורות שיוחסו לו, כקבלת שוחד וטיוח הטרדות מיניות. התובע טוען, כי אין בין הצדדים פערי כוחות לטובתו, שכן הנתבע הוא דמות פוליטית ואיש ציבור המחזיק בהשפעה רבה ונגישות לייצוג משפטי הולם, בעוד התובע פועל כאדם פרטי. לטענתו, הנתבע משתמש בטענת "תביעת השתקה" ככסות לביצוע עוולות חוזרות ונשנות ולזלזול בצווי בית המשפט ובחובותיו הדיוניות.

טענות להיעדר עילה ואי-זיהוי התובע

7. הנתבע טוען, כי כתב התביעה אינו מגלה עילה לפי תקנה 41(א)(1) ולחלופין יש לדחותה על הסף לפי 43(ב) ו-63 לתקנות, כי התובע אינו מוזכר בפרסומים בשמו או בזהותו. לטענתו, נקבע כי על תובע המסתמך על נסיבות חיצוניות המקשרות בינו לבין הפרסום מוטלת חובה לפרטן במפורש בכתב התביעה (ת"א (שלום-ת"א) 20731-04-25 ברגמן נ' טאוב מיום 13.4.2026) דבר שלא נעשה בענייננו. בתשובתו הדגיש הנתבע, כי רק התובע נכלל ברשימת עדיו, ובכך חסם את אפשרותו הדיונית להוכיח כי "הקורא הסביר" אכן זיהה אותו בפרסומים הכלליים.

8. מנגד, התובע טוען בתגובתו, כי הפרסומים נעשו בקבוצת פייסבוק פוליטית פנימית של תושבי אפרת המכירים היטב את הנפשות הפועלות, ולכן זיהויו כמנהל מחלקת הביטחון היה ברור ומיידי. לטענתו, פרשנות היא חלק מתפקיד בית המשפט, ואין צורך להוכיח כי כלל הקוראים זיהו אותו אלא די בכך שחלקם הבינו שהפרסום מתייחס אליו. לטענתו, דרישת הנתבע למחיקת התביעה בשלב זה מונעת ממנו לברר את תביעתו ומרוקנת מתוכן את זכות גישתו לערכאות.

דיון והכרעה

הסמכות העניינית

9. על פי סעיף 24(א)(1) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, סמכות בית הדין מותנית בכך שהנתבע הוא "מעסיק" או "נושא משרה" בעל מרות או סמכות ניהולית כלפי התובע, וכי הפרסום קשור קשר ישיר ליחסי העבודה.

10. במקרה דנן, היותו של הנתבע חבר מליאה מהאופוזיציה אינה הופכת אותו ל"נושא משרה" בעל סמכות ניהולית או יחסי מרות כלפי התובע, ועל כן הסמכות לדון בתביעה נתונה לבית משפט השלום.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11969-05-24 אביטן נ' בן-צבי

11. התביעה מבוססת על תגובות שפרסם הנתבע ביום 4.3.2024 בקבוצת פייסבוק פומבית בשם "אפרת שלנו" שבהן נטען כי מנהל מחלקת הביטחון לקח שוחד להכנסת פועלים פלסטינים ללא אישור צה"ל וכי קיים טיוח של הטרדות מיניות במוקד. הנתבע כיהן כחבר מליאת המועצה המקומית אפרת מטעם האופוזיציה מנובמבר 2018 ועד סוף מרץ 2024 וטען כי המועצה המקומית היא תאגיד המנוהל על ידי המליאה, ועל כן כל חבר מליאה בא בגדר "מנהל פעיל בתאגיד" או "נושא משרה" אצל המעסיק של התובע. לטענתו, מאחר שהתובע הוא עובד המועצה והפרסומים נסובו על תפקודו המקצועי כמנהל מחלקת הביטחון, הרי שהתביעה עוסקת בעוולה אזרחית בקשר ליחסי עבודה. משכך, טוען הנתבע כי מתקיימים כל התנאים המצטברים שבסעיף 24(א)(1) לחוק בית הדין לעבודה, המקנה סמכות ייחודית ובלעדית לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים.
12. מנגד, התובע טוען, כי יש לדחות את הבקשה הואיל וחבר מועצה אינו מוגדר כמעסיק של עובדי המועצה ואינו נחשב ל"נושא משרה" כלפיהם. לטענתו, הפרסומים המשמיצים נעשו על ידי הנתבע כאדם פרטי ובקבוצת פייסבוק פומבית, ללא כל קשר לתפקידו הרשמי או לישיבות המליאה. התובע מדגיש כי קבלת פרשנות הנתבע תוביל לאבסורד שבו חברי מליאה יהיו חשופים לתביעות בדיני עבודה מצד עובדי המועצה, בניגוד לדין.
13. סעיף 24(א)(1) לחוק בית הדין לעבודה מעניק לבית הדין האזורי לעבודה סמכות ייחודית לדון בתביעת לשון הרע בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: זהות הצדדים (עובד מול מעסיק או נושא משרה אצלו), עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, וזיקה מהותית ליחסי העבודה. מונח "נושא משרה" מוגדר בסעיף כמנהל פעיל בתאגיד, שותף, ממונה על העובד או פקיד האחראי על זכויות עובדים. נשאלת השאלה, האם הנתבע, מתוקף כהונתו כחבר מליאה מהאופוזיציה, עונה להגדרת "נושא משרה אצלו" או "ממונה על העובד" ביחס לתובע. נפסק, כי לבית הדין לעבודה סמכות לדון בתביעת לשון הרע בין שני עובדי עירייה, אף ללא יחסי עובד-מעסיק ישירים ביניהם, ובלבד שהתובע שימש כממונה בפועל על הנתבע והפרסום קשור במישרין ליחסי העבודה (סעי' (אזורי י-ם) 21847-07-17 **איתן מזרחי נ' עמאד חדר** מיום 2.4.2019). בית הדין הבהיר שם כי אין צורך ביחסי עובד ומעסיק פורמליים בין הצדדים, אלא די בקיומם של יחסי מרות או כפיפות מקצועית וניהולית המגדירים את התובע כ"ממונה על העובד". אלא שבנינו, יישום אמות מידה אלה מוביל למסקנה הפוכה מזו שמבקש הנתבע להסיק. הנתבע כיהן כחבר מליאה מהאופוזיציה, ואינו מחזיק בסמכות ניהולית, מקצועית או ביצועית ישירה כלפי התובע, ואינו "ממונה" עליו בהיררכיה הארגונית של המועצה. בניגוד לראש מועצה המרכז בידיו סמכויות ביצועיות נרחבות, חבר מליאה מהשורה, ובפרט מהאופוזיציה, אינו "מנהל פעיל" או בעל מרות המשפיע באופן ישיר על זכויות עובד במועצה.
14. יתרה מכך, הפרסומים מושא התביעה פורסמו בקבוצת פייסבוק פתוחה לציבור הרחב ולא במסגרת ישיבות מליאה רשמיות או דוחות פיקוח מוסדרים. אף שהפרסומים עוסקים בביקורת על תפקוד מחלקת הביטחון, הרי שהם חורגים ממסגרת הפיקוח הסטטוטורית של חבר המליאה והם התבטאויות ציבוריות ואישיות ברשת החברתית.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11969-05-24 אביטן נ' בן-צבי

15. בהיעדר יחסי מרות, פיקוח ישיר או סמכות ניהולית של הנתבע כלפי התובע, התנאים
המצטברים שבסעיף 24(א)(ד1) אינם מתקיימים ועל כן דין טענת חוסר הסמכות העניינית
להידחות.

יתר הבקשות לסילוק על הסף

16. בעניין טענת תביעת השתקה ושימוש לרעה בהליכים, הלכה היא כי סילוק הליך על הסף הוא
סעד דרסטי שיינתן במשורה ובמקרים קיצוניים בלבד, תוך שמירה קפדנית על זכות הגישה
לערכאות. נפסק כי מקום שבו שאלת סיווג הפרסומים, הגנות הנתבע, ועוצמת עילת התביעה
דורשות בירור עובדתי, אין מקום להכריע בהן בשלב מקדמי (ת"א (שלום-נתניה) 22106-10-24
לנדאו נ' מאירי מיום 7.5.2025). טענות הנתבע בדבר המניע הפסול בהגשת התביעה, קיומם של
פערי כוחות והשפעת סכום התביעה על חופש הביטוי, מחייבות שמיעת ראיות ובירור לגופן, ועל
כן הבקשה נדחת.

17. ביחס לטענת היעדר עילת תביעה מחמת אי-זיהוי - השאלה האם הפרסומים הכלליים המופנים
למחלקת הביטחון מייחסים לשון הרע ישירה או משתמעת לתובע באופן אישי, היא שאלה
פרשנית שבסמכות בית המשפט. אמת המידה לבחינת הזיהוי היא אובייקטיבית ונקבעת בעיני
"הקורא הסביר" שנחשף לפרסומים בנסיבותיהם המיוחדות בקבוצת הפייסבוק היישובית.
הכרעה בשאלה זו, ובכלל זה השפעת צמצום רשימת עדי התובע על סיכויי הוכחת תביעתו,
מחייבת ניהול הליך ראייתי סדור, ואינה ניתנת להכרעה בשלב מקדמי זה על יסוד כתבי
הטענות.

הבקשה לחיוב התובע בהפקדת ערובה להוצאות

18. תקנה 157 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, מסמיכה את בית המשפט לצוות על
תובע להפקיד ערובה להוצאות הנתבע. עם זאת, כאשר מדובר בתובע שהוא אדם פרטי, נקודת
המוצא היא שאין להתנות את זכות הגישה לערכאות בהפקדת ערובה אלא בנסיבות חריגות.
תכליות ההסדר הן להבטיח את תשלום הוצאות הנתבע, למנוע תביעות סרק ולהגן על הנתבע
מפני מצב שבו יזכה בהוצאות אך לא יוכל להיפרע מהתובע. מנגד, על בית המשפט להיזהר
מפגיעה בלתי מידתית בזכות הגישה לערכאות (ת"א (מחוזי תל אביב-יפו) 74728-11-24
א.ר.א.ב. בונס בע"מ נ' יצחק אלישאקוב מיום 4.2.2026).

19. סיכויי תביעה קלושים עשויים להצדיק חיוב בערובה, אך שיקול זה לבדו מצדיק חיוב בעיקר
כאשר מדובר בתביעת סרק מובהקת או בהליך שסיכוייו קלושים ביותר. בשלב המקדמי אין
לערוך בירור מעמיק של מלוא התביעה ואין להפוך את הדיון בבקשת הערובה למשפט מוקדם.
יש לבחון גם את מורכבות ההליך, השיהוי, תום לבו של התובע, זהות הצדדים והשלב שבו
הוגשה הבקשה. לכן, עצם העלאת טענה שסיכויי התביעה נמוכים אינה מספיקה; על הנתבע
להניח תשתית עובדתית וראייתית מתאימה, ובית המשפט נדרש להפעיל את שיקול דעתו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11969-05-24 אביטן נ' בן-צבי

1 בזהירות ובמידתיות (ת"א (שלום-רח') 12048-02-26 אביגדור תבורי נ' סמיר אלשעראוי מיום
2 3.8.2026).
3 20. תביעה שסיכוייה קלושים עשויה להצדיק ערובה כאשר מדובר בהליך סרק מובהק או כאשר
4 היא מצטרפת לנסיבות נוספות, כגון היעדר נכסים בישראל, קושי ממשי בגביית הוצאות או
5 התנהלות חסרת תום לב. משלא הוכח האמור דין הבקשה להידחות לאור זכות הגישה
6 לערכאות.

7 סוף דבר

8 21. אשר על כן, הבקשות לסילוק התביעה על הסף נדחות במלואן, והמחלוקות העובדתיות
9 והמשפטיות שבין הצדדים תתבררנה במסגרת ההליך העיקרי. ככל שיתברר בתום ההליך כי
10 התביעה היא אכן תביעת סרק קנטרנית או תביעת השתקה, יינתן לכך ביטוי הולם בפסיקת
11 הוצאות משפט מוגברות ומשמעותיות לחובת התובע. בהתאם, ישלם הנתבע לתובע הוצאות
12 ושכר טרחת עו"ד בסך 3,600 ש"ח.
13 22. טוב יעשו הצדדים אם יבחנו חלופות למיצוי המחלוקת עוד בשלב זה, ובכללה פנייה לגישור.
14 מכיון שהתביעה לא הופנתה לישיבת מהו"ת עד היום יודיעו הצדדים עד ליום 28.10.26 על
15 עמדתם בנוגע להפנייתה למהו"ת בשלב זה או לאחר הגשת ראיות.

16 לעיון ביום 2.11.26.

17 ניתנה היום, י' חשוון תשפ"ז, 21 אוקטובר 2026, בהעדר הצדדים.

18

מירית פורר, שופטת

19

20

